

МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ
КРИМІНАЛІСТИЧНОГО
ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Матеріали
науково-практичної інтернет-конференції

(31 травня 2022 року)

ОДЕСА
2022

УДК 343.98:343.95
A43

*Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво
перевищували пропоновані обсяги*

Актуальні аспекти криміналістичного та психологічного
A43 забезпечення правоохоронної діяльності в умовах воєнного
стану, м. Одеса, 31 травня 2022 р. Одеса: ОДУВС, 2022. 250 с.
УДК 343.98:343.95

*Спаська Н. М.,
курсант Одеського державного
університету внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Резніченко Г. С.,
доцент кафедри кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВООПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Всі правопорушення вчиняються невідривно від соціуму. Оскільки соціум являє собою певну сукупність індивідів, що знаходяться в стані перманентної взаємодії задля досягнення загального блага, то дії, що шкодять соціуму, явно виділяються на фоні такої взаємодії. Враховуючи саме психологічний аспект проблем пов'язаних із кримінальними правопорушеннями можемо звернутися до органічної теорії виникнення держави древньогрецького мислителя Платона, який порівнював державу з живим організмом [1]. Опираючись на неї можемо порівняти сукупність всіх індивідів, як необхідні для життя організму клітини, а індивідів, що несуть шкоду організму, можемо порівняти з вірусами, відповідно коли організм зазнає шкоди, в нашому випадку це війна з Російською Федерацією, можемо говорити що такі віруси

починають множитись в організмі, і завдавати ще більшої шкоди. Відповідно для того щоб усунути загрози організм починає боротись з вірусами, в нашому випадку можемо відзначити введення воєнного стану. Таким чином боротьба призводить до певних обмежень та переведення діяльності організму в інший режим, і враховуючи, що кожен індивід являє собою абсолютно індивідуальну істоту зі своєю свідомістю, кожна особа по різному сприймає такі зміни. Виходячи з такого розуміння можемо говорити про те, що коли держава переведена на стан боротьби зі збройною агресією, враховуючи підставу введення воєнного стану, а саме статтю 1 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», то кожен індивід реагує на це по різному [2].

Відповідно індивіди, що підпадають під визначену раніше категорію «вірусів» при введенні такого правового режиму, і відповідно перенавантаження всіх правоохоронних органів вбачають можливість вчиняти правопорушення без наслідків, що передбачені в Кримінальному кодексі України. Необхідно додати, що розглядається саме Кримінальний кодекс України оскільки дії, відповідальність за які передбачена в ньому, несуть більш значну шкоду державі, і потребують більш жорстких заходів реагування зі сторони правоохоронних органів держави.

Розглядаючи такий підхід можемо говорити про наявність прямого умислу у вчиненні багатьох правопорушень від таких індивідів. Для загального розуміння необхідно виділити з Кримінального кодексу України ті правопорушення, що потенційно можуть поширитись в умовах воєнного стану, до таких віднесемо дії передбачені Розділом XIV, що за своїм змістом фактично і стосується правопорушень, що шкодять державним інтересам [3].

Проте варто враховувати, що не всі індивіди при вчиненні правопорушень керуються думкою про вчинення шкоди саме державі, оскільки держава в уявленні кожної окремої людини не являє собою щось матеріальне, а виходячи з того, що правопорушення вчиняються з певною метою, якщо не враховувати фактори необережності, то можемо говорити про наявність певної особистої вигоди для правопорушника. Прикладом може слугувати дія передбачена частиною 3 статті 332 Кримінального кодексу України, а саме незаконне переправлення осіб через державний кордон України з корисливих мотивів. Необхідно зазначити, що окрім правопорушень пов'язаних саме з інтересами держави, поширюються правопорушення проти прав та свобод громадян. До таких можемо віднести дії передбачені Розділом IX в якому

зазначені дії, що шкодять громадській безпеці, яку за своїм значенням для суспільства важко переоцінити [3].

Підсумовуючи вище зазначене важливо відзначити, що правовий режим воєнного стану є шокуючим фактором для суспільства, який серйозно впливає на всі сфери життя людини, і протиправні дії що завжди є шкідливим елементом існування суспільства в поєднанні з фактом збройної агресії чинять надвеликий вплив на суспільство, тому з'являються ризики пов'язані з психологічним стресом як суспільства в цілому, так і для тих його елементів, що створені задля підтримання законності та порядку в суспільстві, відповідно, як зазначалось вище, існує нагальна потреба в утворенні потужної системи громадської безпеки. Оскільки громадська безпека є запорукою правопорядку, а правопорядок по своїй суті, є як правовою, так і морально-психологічною запорукою безпеки держави, оскільки якщо суспільство впевнене в захищеності своїх прав та свобод, то відповідно ризики розповсюдження «вірусу криміногенності» будуть нижчими, що дозволить не лише запобігти проблемам діяльності правоохоронних органів, але й дозволить забезпечити стабільний розвиток держави та високу моральність населення.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Теорії походження держави. URL: http://www.cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=26 (дата звернення 27.05.2022 р.)
2. Про правовий режим воєнного стану: Закону України від 12.05.2015 № 389-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 27.05.2022 р.)

Мірошніченко В. І. ПРИНЦИПИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРИДАТНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	179
Паливода О. О. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ	181
Пасько О. М. ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	184
Проценко О. О., Уткіна К. С. ПРОБЛЕМАТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	188
Прудка Л. М. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	191
Пряхіна Н. О., Жидецький Ю. Ц. МЕТАФОРИЧНІ АСОЦІАТИВНІ КАРТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛІЗАЦІЇ НЕГАТИВНОГО ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ	195
Решітко А. В. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИ, ЯКА ВЧИНЯЄ ТЕРОРИСТИЧНИЙ АКТ	197
Спаська Н. М. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	199
Теренчик Е. Ю. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	202
Цалко В. П. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОПОРУШНИКА, ЩО ВЧИНЯЄ ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО	205
Цільмак О. М. АЛГОРИТМ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДУ РЕНЕ ДЕКАРТА «КВАДРАТ» У ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	207
Чаплянко А. Є. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОПОРУШНИКА, ЩО ВЧИНЯЄ ШАХРАЙСТВО.....	210